

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej. Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 2 goldinarja.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XVIII.

V Celovcu, 28. februarja 1899.

Štev. 6.

Za šestletno šolo.

Da osemletna šola za kmeta ni prava, da mu je naravnost v veliko škodo, o tem smo pisali že mnogokrat, to je, kakor vemo iz lastne skušnje, tudi mnenje premnogih kmetov. In to prepričanje se širi vedno bolj po raznih deželah. Le liberalci, učitelji in socijalni demokratje se z vso silo ustavljajo šestletni šoli na kmetih. Da, socijalni demokrati celo pravijo, da je 8-letna šola še prekratka, naj otroci še dalje časa hodijo v šolo.

Doslej javno ni bilo pravega gibanja zoper 8-letno šolo. Znano je, kako delajo liberalci s silo „javno mnenje“, kako znajo po svojih listih in tudi drugače slepiti ljudi! A kjer ljudstvo samostojno misli, kjer se zaveda, tam prihaja tudi njegovo pravo mišljenje na dan, tam tudi pokaže, kaj misli in hoče gledé ljudske šole.

Na Nižjeavstrijskem je na stotine občin letos deželni zboru izročilo prošnje, naj se na kmetih odpravi osemletna šola in vpelje sedemletna. Občine na Nižjeavstrijskem niso več v liberalnih rokah. Odkar so krščanski socijalisti pregnali liberalce, ljudstvo tudi prosto izraža svoje pravo mišljenje, kakor kaže gibanje zoper 8-letno šolo. V Solnograškem deželni zboru se je te dni stavil predlog za šestletno šolo,

Tudi na Štajerskem so zoper sedanjo uravnavo šol in mnogo občin je poslancem že izročilo prošnje na deželni zbor za šestletno šolo. Dobro utemeljuje krajni šolski svet v Vorau svojo prošnjo s sledečimi razlogi:

1. Z dovršenim dvanajstim letom se je mogel otrok, ki je bil količkaj priden, dosti naučiti vsega, kar na deželi potrebuje. Če otrok, ki je hodil šest let v šolo, še ne zna potrebnih predmetov ljudske šole, potem se, kakor uči skušnja, tudi v sedmem in osmem letu ne bo več naučil.

2. Z dovršenim dvanajstim letom so naši, večinoma krepki in telesno dobro razviti otroci tako močni, da jih lahko porabimo za razna dela in opravila doma in na polju. Ker, kakor je znano, zelo primanjkuje poslov, in ti zahtevajo velika plačila, svoje otroke nujno potrebujemo doma.

3. Vsaki stranki bodi prosto dano, da po dovršeni šestletni šoli svoje otroke, ako tako hoče, še dalje časa pošilja v šolo in jih dá več učiti.

4. Z vpeljavo šestletne šole bi dežela in tudi občine prihranile mnogo tisoč goldinarjev. Stroški za ljudske šole bi se znatno zmanjšali, ker bi se tam, kjer so sedaj večrazredne šole, razredi mogli skrócić. Tako bi ne bilo treba toliko učiteljev in prihranila bi se plača iz deželnošolskega zaklada.

5. Ne redko se je tekom časa žal pokazalo, da otroci, ki tako dolgo hodijo v šolo in posedajo po šolskih klopih, trpijo tudi naravno škodo (gledé lepega obnašanja) in da nastane med njimi zgodaj grešno znanje.

To prošnjo krajnega šolskega sveta je podpisalo šest občin z opazko, da je v prošnji izrečena „polna in najnujnejša želja“ onih občinskih zastopov.

Občina „Suckdull“ navaja v svoji prošnji sledeče razloge: 1. vedno večjo razuzdanost šolske mladine; 2. pomanjkanje poslov; 3. velike stroške za šole.

In slične prošnje je vložilo mnogo občin. Razlogi so tako krepki in trdni, da jih mora podpisati vsakdo, komur liberalni hujskači niso zmešali glave! Ali bodo tudi koroški občinski odbori prosili za preuredbo sedanjih šolskih postav, ki niso kmetu na korist? Gotovo ne, dokler so v liberalno-„bauernbundarskih“ rokah, ker ti se ne zmenijo in ne delajo za-to, kar je kmetu na korist, marveč le to, kar jim ukazujejo liberalni mogočnejši. Tako je tudi sedaj! Saj vidimo, kako razni občinski odbori na komando od znane nemškutarke strani zahtevajo, naj dežela poviša plače učiteljem. Mi učiteljem prav radi privoščimo dobre plače, ali odkod naj dežela vzame potrebni denar? Tudi kmetje željno čakajo, da se jim uravnajo njihove „plače“, t. j. znižajo davki, deželne in občinske doklade itd. A za to se liberalci in nacionalci ne zmenijo!

Koroški Slovenci so za šestletno šolo. To je volja našega ljudstva, kakor se je pokazalo na naših shodih in ob mnogih drugih prilikah. Poudarjati moramo tudi to: Dajte slovenskim otrokom slovensko šolo, kakor ji zahteva zdrava pamet ter nam na papirju jamči cesarska postava, in slovenski otroci se bodo v šestletni šoli gotovo naučili več, kakor sedaj v osemletni! —rn—

Nemške zapovedi.

(Dopis iz beljaške okolice.)

„Deset zapovedij v varstvo in bran nemškega národa,“ tako je bilo tiskano nedavno v beljaških „Kärntner Nachrichten“. Teh novih deset zapovedij mora menda vsak Nемец na pamet se naučiti, ki je božje deset zapovedi pozabil ali se jih sploh ni naučil, tedaj je še le pravi Nемец. O ubogi, „stiskani“ Nemci, za katere so se morale tako ojstre zapovedi skovati, in joj nam Slovincem, če se bodo nove zapovedi od nemških nacionalcev natančneje spolnovale kakor božje in cerkvene zapovedi! Da se slovenski bralec „Mira“ na prihodnje hude čase lažje pripraviš, spoznaj v sledečem novo nemško-nacionalno budalost — najsvetejše nemške zapovedi; pomilovalno se posmejni, potem pa stori dobre sklepe za svoje daljno ravnanje. Kako se glasi tedaj prva novoskovana nemška zapoved?

1. „Veruj na nepremagljivo moč svojega (nemškega) ljudstva in da se more Nемецem le po Nemcih pomagati.“ — Ali je nemška moč ravno nepremagljiva, to bo kazala še le zgodovina; in ta uči, da so še večji in močnejši národi zginili s površja naše zemlje. In da bi si Nemci le po Nemcih pomagali, ako si že ravno domišljujejo, da jim je treba posebne pomoči. A oni hujskajo pri nas ravno po slovenskih odpadnikih, — saj imajo v svojih prvih bojnih vrstah slovenske Dobernike, Kiršnarje, Plavce, Oraše, Kranjce, Knapiče, Abuje, Čebule itd. Tako vidite, je že prva nemško-nacionalna zapoved prav lažnjiva.

2. „Spoznavaj svojo nemštvo vedno in povsod s ponosom in s prostodušnostjo.“ — No, že davno vemo, da so nemški liberalci-nacionalci in nemškutarji dovolj ošabni in predrzni, saj je njih eden pred letom v Celovcu javno izrekel: „Mi Nemci smo »ein Herrenvolk« in hočemo vladati.“

3. „Praznuj spominske dneve velikih sinov in hčera svojega národa s pristojno navdušenostjo.“ — Da, prav navdušeno slavijo nemški heilovci spomin svojega Bismarka, smrtnega sovražnika naše avstrijske domovine, tako tudi v nebo povzdigujejo neolikanega ropotača in prusjaka Wolfa, za božje in cerkvene praznike se pa malo zmenijo; nemštvo jim je vse, krščanstvo deveta brigá.

PODLISTEK.

Kako so na Reberci volkovi tulili.

(Spisal Ožbolt.)

(Dalje.)

„Eh, ti Bastel, ti pojdeš pa gotovo.“

„Rad, jako rad, dragi prijatelj, pa kakor vidiš, moram ravno kavo pojesti, drugače se mi more še tako zgoditi, kakor oni dan „colmeistru“, ko mu je nekdo zastrupil, da ga je bilo skoro konec.“

„No, to kavo boš pa vendar hitro snedel,“ vzpodbuja ga Pavlej.

„Nič ne gre tako lahko, moram dobro prežvekati, drugače mi še kak kos obtiči.“

No, no, le glej, da se pri kavi ne zadaviš,“ pravi Pavelj ves razjarjen, videč, da tudi tu ne opravi ničesar.

Obiskal je že skoraj vse, o katerih je mislil, da so še malo bolj korajžni. Poskusil je tudi pri Apaškem Šimnu, dobrem pevcu, a tudi ta mu je odrekel, češ, da mora zdaj pogledati v knjigi, kakšno pesem bodo zapeli v nedeljo, da se jim bo vendar enkrat posrečila, ker jo navadno le „prekučenejo“.

Tako Pavlej ni vedel več, koga bi še nadlegoval. A tu zagleda v kotu Blažunovega Nužeja.

„Čakaj“, si misli, „ta pa pojde,“ stopi pred njega in pravi:

„No, Nužej, ti si še najbolj prav človek, ti pa gotovo greš z mano.“

„Da, veš, ljubi moj Pavlej, nič se ne bojim iti s teboj. Pa zdaj že čisto nimam časa, ker moram

ravno nekaj raket narediti, da jih bomo požgali na tisti večer, ko se bode oženil Pevcarjev Luka s Hiršelnovo Mico. To čast mu moram že napraviti, bo vsaj kaj pijače, saj so menda gospod komendantor obljubili, da ga bodo zastonj poročili, zato pa plača lahko nekaj litrov več.“

„Tebi tudi samo take stvari rojijo po glavi,“ reče Pavlej že ves obupan, ker se mu tudi tu ni posrečilo.

„Glej,“ pravi Nužej, „pa idi nad Joza, ki dela tam pri kotlih.“

„Saj res,“ si misli Pavlej ves vesel, da mu še ni vzet zadnji up. „Ta mi pa gotovo ne odreče.“

Gre tedaj na ono stran papirnice, kjer so bili kotli, a kaj vidi? Joza je ležal stegnjen po klopi ter sladko spal. V kotlu je vrelo, Joza pa je smrčal, da bi ne mogel reči, kaj je bilo bolj glasno.

„Joza, vstani,“ zagrmí Pavlej s svojim glasom, da se je zaspanec kakor blisk hitro pognal na kvišku.

„Kaj pa je,“ vpraša ta zdehaje.

„Volkovi so tukaj, pojdi z mano, da jih greva pobijati.“

„Eh, pojdi se solit, ti in pa volkovi; pobijaj jih sam, kolikor se ti ljubi, jaz moram malo pospati, ker smo opravljali oni dan pri Grajnarju skoro celo noč krstitje naše France.“

In rekši, se zopet stegne po klopi kakor je bil dolg in širok ter začne kmalu zopet tako smrčati kakor prej.

„Pa spi, ti klada lenuhasta, da boš segnil,“ pripomni Pavlej in ga zapusti.

Vsak je imel tedaj kakšen izgovor, a pravi vzrok temu je le bil, da so se vsi bali volkov.

Tudi za veliko denarja bi se ne upal nihče iti na prosto.

Kaj je bilo tedaj početi našemu ubogemu Pavleju? Čisto mu je že upadel pogum: a sram ga je bilo tudi, da bi zdaj rekel: Nočem iti. Kesal se je, da se je tako nepremišljeno bahal, da se ne boji volkov, ker je gotovo mislil, da bode šel kdo z njim. Toda bilo je prepozno in ako je hotel rešiti svojo čast, moral se je, hočeš, nočeš spraviti sam nad zver. Delal se je kolikor mogoče pogumnega ter ošteval delavce rekoč:

„Mevže strahopetne! Same babe ste, niti piškavega oreha niste vredni. Če nočete iti z menoj, pojdem pa sam, da vam pokažem, da se ne bojim ničesar.“

„No, bomo že videli,“ pravi Lovrenc, „koliko je pridnega na tvoji korajži.“

„Le čakaj, kmalu bom tukaj,“ baha se Pavlej, „še živega ti prinesem, ako hočeš, potem ga bomo pa drli. Kožo bom imel jaz, in kar skupim za njo, bom tudi sam hranil, in pil ga bom tudi sam, ker mi nihče noče pomagati.“

„Vodo, kaj drugega že ne,“ podraži ga Šimen; „če pa ti prineseš volka, ga jaz kosmatega snem.“

To je bilo Pavleju preveč.

„No, čakajte,“ pravi ves razjarjen; „kadilo se vam bo še pod nos. Ravno prav, da sem vzel puško seboj, ker mislil sem jutre zjutraj iti po delu na lov k Mihevcu; služila mi bo nocoj prav dobro.“

Rekši privleče puško izpod klopi, kjer jo je imel skrito ter skoči pri vratih ven.

„Toliko poguma pa vendar nisem mislil, da bi imel,“ reče Nuža; „morda se mu res posreči, da ustrelí volka.“

Slovenci! Vpišite se v Mohorjevo družbo!

4. „Ljubi svoje nemštvo čez vse in ostani mu zvest do smrti.“ — Nemštvo je novi malik, kateremu se mora vse klanjati, tudi pravica, človekoljubje in mir. Seveda, Nemec mora vsak zvest ostati prenapetemu nemštvu; če pa se tlačeni koroški Slovenci potegujemo za svoje, v naravnem in državnem pravu nam zajamčene pravice, če hočemo ostati še Slovenci, tedaj nas želijo pregnati čez Karavanke, da bi le dobil dosti prostora nemški malik.

5. „Bojuj se s telesom in dušo, daruj blago in kri za svoj (nemški) narod.“ — Ker hočejo nemški radikali svojo nadvlado čez Slovane ohraniti in če mogoče še razširiti, tedaj je treba opominjati k boju z dušo in telesom, in to se v obilni meri godi po nemškem časopisju. Kjer pa duševna moč ne izdaja, tam nastopi sila roke. Lep zgled je liberalnim nacjonalcem dajal vseučiliščni profesor Pfersche, ki je v državnem zboru lani švigal nož nad slovanskimi glavami, njegov učencem dijak Biberle ga je pa še prekosil ter kar ustrelil češkega visokošolca Linhart; za ta čin mu je došlo od Nemcev več pohvalnih pisem in javnih dopisnic. Na milijone Slovanov in posebno Slovencev je tekem časa podleglo nemški sili, se potopilo v nemštvo, in to sredstvo sile naj še sedaj pomaga; zategadelj se kliče vse nemštvo na boj zoper Slovane, osobito nas Slovence hočejo udušiti. Upamo, da kar se jim ni popolnoma posrečilo, ko smo spali, se jim bo še manj posrečilo, ko smo vstali.

6. „Živi trezno in vzgojaj svoje otroke v nemškem duhu.“ — Da, trezno živeti je gotovo vsakemu človeku svetovati, a da bi se morali otroci v znani nemški ošabnosti, v zaničevanju drugih narodov vzgajati, to pa že zanikamo. Izkušnja sicer kaže, da zna marsikateri nemški šolarček že prej Slovence psovati, kakor pravilno nemško brati. Mi Slovenci bi pa že Boga hvalili, ko bi se smeli svojega maternega jezika v šoli dobro naučiti in v tem jeziku tudi drugih stvari, katere je v življenju potrebno znati, pa celo nemščine bi se tedaj iz hvaležnosti še boljše naučili. Pa kaj takega od naših koroških nasilnikov ni pričakovati, ker njim velja geslo: „Nemcem vse, Slovincem nič.“

7. „Hrani svoj jezik čist od tujih besed.“ — Še precej opravičena zapoved! Po izreku nekega nemškega učenjaka imajo Nemci 70 tisoč tujih besed v svojem jeziku. Ta nasvet velja pač zopet le za Nemce, ker naš pisarni jezik nemški gospodje, posebno uradniki, nočejo radi pripoznati, češ, da ni pravi slovenski jezik, ker hrani premalo tujih, to je nemških besed v sebi. Pač povsodi dvojna mera za Slovence in Nemce.

8. „Bodi proti svojim nemškim rojakom poln resničnosti, odkritosrčnosti in zvestosti; pred nasprotniki svojega ljudstva se vedno varuj.“ — Da vrana vrani očesa ne izkljuje, je znano, in Nemec, kakoršne politične struje naj bo, on se čuti Nemca in Slovanu ne zaupa, do tega prepričanja smo prišli posebno v sedanjem času. Tem bolj zaupljivi so pri nas mnogi Slovenci, ki mislijo, da jim bo boljše, če tlačanijo ohojemu Nemcu. Naši protivniki jih za nekaj časa radi porabijo za svoje namere, končno se porabijo tudi ti potomci Nemcem manjvrednega naroda. Spomin takih judežev gine ž njih življenjem, ko se imena blagih rodoljubov od hvaležnega ljudstva s častjo imenujejo stoletja.

„Bog se usmili njegove duše,“ vzdihne Baštel, ki je pojedel med tem svojo kavo. „Jaz bi že ne šel, kajti Bog vé, ali še pride živ nazaj.“

„Kdo vé, ali je pa res volk,“ reče Šimen. „Morda je pa le kak duh, ki daje znamenje, ker se morda pripeti v kratkem kaka strašna nesreča. Potem pa gorje Pavleju in nam vsem.“

Pri teh besedah se je vse kar streslo in lasje so jim stopali po koncu.

Tako so se pogovarjali, a nobenemu ni šlo nič prav od srca. Nazadnje so čisto umolknili. In tedaj se je slišalo ono tuljenje celo v delavnico, in še bolj jih je spreletela groza. Marsikateri si je že mislil, zdaj je prišla njegova zadnja ura in delal je v duhu že testament.

* * *

V tem strašnem položaju sliši se naenkrat strel. „Ga že ima, ga je že zadel,“ zavpijejo vsi kakor iz jednega grla. In o največji nestrpnosti so komaj čakali, kedaj se prikaže Pavlej; kajti da bi šli gledat, toliko korajže vendar ni imel nobeden.

„Bogu bodi hvala, smo vsaj rešeni te pošasti, da nas ne bode toliko strašila. Kdo vé, koliko ljudi bi še mogla požreti taka zverina,“ tako so govorili vsi veselo.

„Jaz dam za žganje,“ pravi Nuža, da bo Pavlej vsaj nekaj imel zato, ker je volka ubil.“

„Jaz pa dam pol deže strdi,“ rečejo Šuštarjev oče, „da sem le rešen tega strahu.“

Vsem je postalo lahko pri srcu, kakor bi se jim odvalil težek kamen od srca.

V tem se tudi odprejo vrata in Pavlej vstopi ponosno, kakor bi bil dobil pol sveta. Samo, da

9. „Zakonsko družico izvoli le iz nemškega roda, le nemške rojake vzemi v službo, delo in najem.“ — Če Nemci dosledno le med seboj sklepajo zakone, bo nam Slovincem zelo pomagano, ker ravno po narodno mešanih zakonih smo zgubili največ naših ljudi. Nezaveden Slovenec Nemcu na ljubo lahko zgubi in porabi svojo narodnost, med tem ko se Nemec zelo težko ali sploh ne privadi slovenskemu jeziku, — otroci pa so navadno še pristni Nemci. V naših obmejnih mestih in trgih je prebivalstvo večinoma slovenskega rodu, a najbolj germanskega mišljenja, ker poturica je hujski od Turka. — Dalje Slovencev ne bodo več jemali v delo, saj je že mestni zastop celovski spokorno ravnal se po tej novi nemški zapovedi. Tako hujskajo oni, ki nam Slovincem predbacivajo, da motimo priljubljeni koroški „mir“, ter se upamo še potegovati se za svoje pravice, katere nam bojda tako miroljubni nemški nacionalci kratijo. Zdaj pa mora najzaspanejši slovenski mož videti, da smo res prekrotke dušice proti izživljajočim nemškim radikalcem.

10. Nemško-nacijonalno krščanstvo se kaže še posebno osvetljeno o njih 10. zapovedi: „Kupuj le pri Nemcih in pečaj se le z nemškimi denarnimi zavodi.“ — V svoje velikonemštvo utelebanj nacionalci ne zapazijo, da si s takim hujskanjem sami odsekujejo vejo, na kateri stojijo. Slišal sem treznejše nemške mestjane govoriti med seboj: Mi bi še jesti ne imeli, ko bi slovenske kmetice iz okolice ne prinašale svojih pridelkov in jestvin v mesto. Nemški trgovci po mestih in trgih, ki imajo večinoma slovenske odjemalce, bi še le prav živo občutili, kaj učini v nemški mošnji hujskarija nacionalcev, ko bi žaljeni Slovenci vrnili klin s klinom in se držali vseskozi gesla: „Svoji k svojim“. In do tega bo polagoma prišlo, če Nemci nadaljujejo svoje hujskarije. „Naša straža“ se ni zastop ustanovila. — Radi druge točke te čudne zapovedi je treba le omeniti, da je nemškega denarja bore malo v slovanskih denarnih zavodih; narobe pa so se okrepečali in mastili nemški denarni zavodi s slovanskim denarjem.

Tako se drega in bega po zloglasnih listih nemško občinstvo v boj zoper nas. Slovenci izvajamo iz tega posledice za naše ravnanje, trdneje se združimo v skupno delo za ohranitev svojega tako krivično napadanega in tlačenega slovenskega naroda.

—s—

Dopisi prijateljev.

Kronski darovi za velikovsko „Národno šolo“.
Darovali so v ta namen: France Kogelnik, p. d. Klančnik v Spod. Dravbergu, 2 kroni. Neimenovan slovenski rodoljub iz Kutnegore na Češkem, 11 kron 40 beličev. Fr. Kepec, duhovni voditelj na Češnjicah pri Kamniku na Kranjskem, 2 kroni. Jurij Trunk, kaplan v Šmihelu pri Pliberku, zguhljena stava 2 kroni. Povodom inštalacije č. g. župnika A. Pelnař-a v Št. Štefanu ob Zilji so darovali: Josip Pogrečnik, župnik v Timenici, 2 kroni; A. Šturm, župnik v Borolah, 2 kroni; A. Pelnař, župnik v Št. Štefanu, 2 kroni; Lovro Sever, župnik v Blačah, 2 kroni; M. Riepl, kaplan v Beljaku, 2 kroni; Peter Urbanc, župan v Št. Štefanu, 2 kroni; Fr. Grafenauer, dež. poslanec, 2 kroni; Boštjan Hebein, načelnik posojilnice, 1 krono; J. Mihorl, načelnik konsumnega društva, 60 beličev. — Anton Stres, prefekt v Celovcu, 3 krome 70 beličev. Šim. Čemer, župnik v Št. Rupertu ob Celovcu, obvezni donesek za dve leti 40 kron. Karol Hraba, farni oskrbnik, nabral dné 8. febr. pri poroki g. Antona Tepina,

je bil bléd in tudi hlače so se mu tresle, a vsak si je mislil, to je le vsled velike razburjenosti, ker se mu je vse tako izvrstno posrečilo.

„No, Pavlej, kako pa je bilo,“ silijo vsi v njega, „ali si mu posvetil?“

„In pa kako,“ odreže se Pavlej bahato in smeja se gleda po svojih tovariših. „Ali vam nisem rekel, da ga bom, vi pa mi niste hoteli verjeti.“

„Res, Pavlej, ti si še kaj vreden, ni ti enakega po devetih farah okrog,“ hvalijo ga vsi, kar je Pavleju strašno dobro delo.

Vsedel se je na klop, vsi drugi pa okoli njega in začel je pripovedovati blizu tako-le:

„Šel sem s puško v roki čez most, vedno gledaje, kje se prikaže kak volk. Strašno je bilo tuljenje, a to me ni strašilo, saj sem si mislil: ne boš več dolgo tulil. Pridem že precej visoko, ko zagledam neko črno stvar, ki je migala in odkoder je tudi prihajalo tuljenje. Takoj nastavim puško in — pumf — vstrelim. Da bi videli, kako se je pošast pognala in zbežala je čez pečino kakor hudi duh. Gotovo bi kar na mestu obležala, ko bi bolje videl na muho, ker bilo je strašno temno, no, pa dobila je dovolj, gotovo jo najdete drugi dan crknjeno kje v gori.“

„Da, res, prav moško si jo naredil, vsa slava ti!“ hvalijo ga vsi. „Koliko straha si nas rešil, večno ti bodemo hvaležni!“

A Lovrenc, kateremu se je zdela vsa ta stvar nekoliko neverjetna, ga nenadoma vpraša: „Pavlej, kam pa si djal puško?“ Tu je bilo videti, kakor bi ga spravil s tem vprašanjem v zadrego.

„Da, puško, no — puško, no to sem pa zunaj pustil, da se — ohladi.“ (Konec sledi.)

posestnika na Jezerskem, 27 kron. Dnó 13. febr. v Šmihelu pod Juno zbrana družba za trak k vencu na grob bivšega „Lisjaka“ 41 kron 12 beličev. Gospa Helena Končnikova v Topli pri Črni 10 kron. Lovro Serajnik v Prihovi na Štajerskem 1 krono. Vkup 155 kron 82 beličev. — Živel nasledniki!

Iz Celovca. (Nekaj iz celovške pošte.)

„Slov. List“ je pisal zadnjič o koroških poštinih razmerah med drugim tudi sledeče o celovski pošti: „Zanimivo je, kako so se na celovski pošti branili sprejemati zadnji božični teden zavoje s slovenskimi naslovi. Nekdo je hotel poslati zavoj v Spodnji Dravberg, toda dobil ga je nazaj z opazko, da ne vedó na pošti, kam je namenjen, ker ne znajo slovenski. Torej na celi pošti ni slovensčine zmožnega uradnika? Ne dolgo potem je poslal nekdo drugi zopet zavoj, ki je bil namenjen na Notranjsko. Tudi ta bi bil prišel v odpošiljalčeve roke nazaj, da ni slednji svojemu slugi strogo zapovedal, da pošta mora sprejeti zavoj in odposlati na svoje mesto, in da pride, ako se ne ugotovi njegovi želji, sam na pošto počit uradnike o njihovih dolžnostih. Telega odločnega koraka so se na pošti vendar vstrašili in sprejeli zavoj, dasi je, kakor sem zvedel pozneje, moral čakati (zavoj) celi dan, predno so iztuhali, kam mu je namenjena pot. Vspéh tega je bil, da se prihodnje pošiljatve niso več branili. Ne vstrašimo se torej jeznih obrazov poštinih uradnikov, ki so nastavljeni radi nas, a ne mi radi njih, temveč vstrajno zahtevajmo svoje pravice! Premalo se še poslužujemo svojih pravic. Ni čudo, pa se pri takem ravnanju poštinih oblastvom ne zdi potrebno, nastavljeni slovensčine večjih uradnikov, ako smo sami preuljudni, da lenim poštinih uradnikom na ljubo pripisujemo zadnjo pošto vedno tudi v nemškem jeziku. Potem se seveda ne bo na pošti nikdo potrudil, da bi se učil tudi slovenskih krajevni imen... Koroškimi, osobito celovškimi Slovincem, pa kličem: Zahtevajmo nevstrašno pri pošti svoje pravice, in vspehi gotovo ne izostanejo! „Ne udajmo se in zmaga nam je gotova!“ — Tako piše oni list. K temu bi pripomnil le še: ako bi spolnovali na Koroškem vsi Slovenci svoje dolžnosti v tem oziru, gotovo bi bilo boljše; ako stojimo mož za možem, morajo se nam nam nasprotniki udati. To učijo zgoraj navedeni slučaji!

Iz Globasnice. (Odprto pismo gospodu Pinteritschu, županu v Velikovcu.) Vam se je poljubilo naš tuuradni dopis z dnó 22. jan. 1899., št. 87., s pristavkom vrniti: „Unverständlich! Zurück. Pinteritsch. Bürgermeister. S. S.“ Na to si usojamo Vam v spomin in v ravnanje poklicati odlok visoke c. kr. deželne vlade v Celovcu z dnó 16. oktobra 1890., št. 13.568, kateri se v prestavi tako-le glasi:

Št. 13.568.

C. kr. okr. glavarstvom na Koroškem!

Dalmatinski deželni odbor je visokemu c. kr. ministertvu za notranje zadeve naznanil dva slučaja, da nekatere koroške občine niso sprejele dopisa nekega dalmatinskega občinskega urada, ki je bil spisan v srbo-hrvatskem kot uradnem jeziku onih občin, ter so ga vrnile dalmatinskim občinam.

Jasno je, da tako početje ni prav in zbog javnega uradovanja nedopustljivo, zlasti zato, ker si morejo občinski uradniki, ako onega jezika ne poznajo, priskrbeti po drugi poti prestavo takega dopisa. Ako potrebno, imajo v takih slučajih pomagati c. kr. okrajna glavarstva.

To se naznanja vsled prošnje dalmatinskega deželnega odbora in vsled ukaza c. kr. vis. ministerstva za notranje zadeve od dnó 10. okt. 1890. l., št. 19.780, in se je po tem ukazu strogo ravnati z dostavkom, da morajo tudi dalmatinski občinski uradi sprejemati in redno reševati uradne dopise, ki so napravljene v kakšnem v državi navadnem jeziku.

Predstojete naj se naznani vsem občinskim uradom. Ako bi ena ali druga občina sklenila v tem oziru kaj drugega, morajo c. kr. okrajna glavarstva tak sklep samo ob sebi umevno razveljaviti.

V Celovcu, dnó 16. okt. 1890.

C. kr. deželni predsednik:

Schmidt l. r.

Kar torej velja o hrvaškem, oziroma srbskem jeziku, to bode menda pač tudi veljalo o slovenskem, kot v deželi navadnem jeziku! Ako morajo torej vse občine na Koroškem brez izjeme sprejemati in reševati hrvaške in srbske dopise, tako smemo pričakovati, da tudi slovenske dopise sprejemajo in rešujejo!

Pričakujemo to tudi od Vas, gospod Pinteritsch, ker bi bili v nasprotnem slučaju sicer tudi mi neljubo prisiljeni, se po Vašem receptu (ako bi isti obveljal) ravnati in tudi nemške dopise nerešene vračati! Vsakemu svoje!

Občinsko predstojništvo Globasnica, dnó 12. februarja 1899.

Iz Pliberka. (Odlikovalna slavnost.) Ob priložnosti vladarskega jubileja našega presv. cesarja je bilo precej zaslužnih mož od cesarja odlikovanih. Med njimi je tudi velespoštovani gosp. Janez Černic, c. kr. poštar v Pliberku. Bila je to za mesto Pliberk bolj redka, a vendar ganljiva slavnost, ko je dnó 11. t. m. ob 10. uri c. kr. okr. glavar g. Kreuter iz Velikovca v občinski pisarni odlikovancu v navzočnosti njegove družine (razun sina č. g. Jan. Černica, provizorja v Dropoljah, ki zaradi oddaljenosti ni mogel priti), duhovščine,

uradnikov tukajšne c. kr. sodnije in davkarije in članov mestnega zastopa, izročil podeljeni mu red, namreč zlati zaslužni križec. V svojem nagovoru je g. okr. glavar izrekel željo, da bi Bog odlikovancu dodelil, da bi še dolgo let mogel nositi svetinjo za svoje zasluge in znamenje dobrohotnosti in milosti svojega presvitelega vladarja. Oficijelnemu delu slavnosti, v katerem se je g. slavljence zahvalil presvitemu cesarju za dodeljeni red in prejel čestitke svoje družine in vseh navzočih, sledila je pojedina v hotelu „Elefant“, pri kateri je bilo slišati obilno navdušenih napitnic. — Poročevalec dovoljuje si izraziti svoje veselje, da je mož, ki je v Pliberku rojen in tu že 33 let slušuje kot poštar, po edino pravem načelu enakopravnosti kakor za Slovence, tako tudi za Nemce, ob priložnosti cesarjevega jubileja bil odlikovan. Naj bi ga kot vzgled udanosti do Boga, cesarja in rojstnega mesta in vzgled pravicoljbnosti do ljudstva posnemali vsi poštni in vsi drugi uradniki na slovenskem Koroškem; kajti vsi so tu zaradi ljudstva, ne pa ljudstvo zaradi njih.

Iz Dholice. (Požar.) V prijazni vasi Gorje, ki spadajo še v Dholiško župnijo, je nastal dne 22. februarja, t. j. na kvaterno sredo, ob pol 6. uri zjutraj požar. Goreti je začelo na Gradišnikovih svinjskih hlevih, in ker ni vode, so bile v kratkem tri velike kmetijske hiše s hlevi vred v ognju. Pogorel je Gradišnik, Radar in Kotnik. Nekaj svinj in precej ovac je tudi zgorelo. Gori imenovani posestniki so le nizko zavarovani, zato je škoda velika. Kako je požar nastal, se ne vé.

Iz Djekš. (Redka slovesnost), kakršne Djekše še niso videli, vršila se je tū dne 12. febr. Ta dan se je namreč našemu zaslužnemu gospodu županu Mihaelu Ladiniku slovesno izročil od presvitelega vladarja mu podeljeni zaslužni križec s krono. Topiči so to redko slavnost oznanjevali širnej okolici, s stolpa pa je slovesno vihrala koroška zastava. Po kratkem nagovoru, v katerem je poudarjal zasluge odlikovanca, je izročil g. okr. glavar Kreuter iz Velikoveca v pričlo občinskega zastopa, domačega g. dušnega pastirja, gg. učiteljev in drugih znancev in prijateljev odlikovanca gosp. župana zaslužni križec s krono ter izrazil željo, da bi mu dal Bog še dolgo let nositi visoko znamenje cesarjeve milosti. Slavnostni obed zbral je veselo in odlično družbo pri Kramarju, marsikatera napitnica se je tam izprožila. Prva napitnica veljala je seveda presvitemu vladarju, kateri svojih zvestih podložnih tudi na svinjski planini ne pozabi. Ob pol 4. uri zapustil je nas g. okr. glavar s so-progo; Djekšani pa se nismo mogli ločiti do pozne noči ne. Dolgo, dolgo let naj razveseljuje znamenje cesarske milosti plemenito srce in naj kinča domoljubna prsa našega vrlega župana-rodoljuba. Bog ga živi!

Iz Trbiža. Ni davno, kar sem se vozil po železnici iz Trbiža do Beljaka. Na misel mi je prišlo, koliko hrupa so zagnali radi slovenskih napisov železniških postaj na tej prog. Torej, si mislim, sedaj pa dobro pazi, kako so nemška imena teh postaj „poslovenili“. V Trbižu ni nobenega slovenskega napisa; pričakoval sem, da gotovo na Vratih zagledam slovenski napis, pa nisem kaj takega videl. Ravno tako ni videti slovenskega napisa v Podkloštru. Le postaje „Podsturjo na Zili“ (Podturje), „Peče“, „Brnca“ in „Mlinare“ imajo slovenske napise od Trbiža do Beljaka. Postaj pa je vseh skupaj deset, in le štiri slovenski napisi! In vendar je vsa proga na slovenskih tleh. Pač se ni izplačalo, da je Ghon radi tega celo v državnem zboru interpeliral. — Dragi moj, poreče kdo, tu se gre za „princip“. — To je pravi „princip“, če trobijo po časnikih in celo v državnem zboru, da je železniško vodstvo od Beljaka do Trbiža vsa imena postaj „poslovenilo“; v resnici pa so samo štiri slovenska imena. — Konduktorjev nisem slišal, da bi imena postaj slovenski izklicavali, ampak samo nemški. — Neki dopisnik „Beljačanke“ je že strašne nerese prerokoval, če bo konduktor slovensko govoril in ga bo kmet tudi razumel. To je vendar le prav in Nemcem se zaradi tega nobena krivica ne zgodi.

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Baron Banffy, ogerski ministerski predsednik, je v soboto predložil vladarju ostavko celega ministerstva. Cesar je ostavko vsprejel ter izročil sestavo novega kabineta Kolomanu Szellu, ki je dosedaj posredoval med vlado in razdivjano ogersko opozicijo. Dosegel je že spravo in sestavil na to novo ministerstvo. Pod Banffyjevim ministerstvom ni vladala na Ogorskem pravica, ampak kruta moč, nasilstvo in strankarstvo. Opozicijski listi se nadejajo, da bodo s Szellom napočili na Ogorskem drugi časi. Ako se nada uresniči, se bodo tudi ogerskim Slovanom zjasnila vremena. — Najvišje sodišče je dobilo novega predsednika dr. Habietineka, ki je češkega mišljenja. Star je 69 let ter bil minister v Hohenwar-

tozem kabinetu. Dosedanji predsednik, žalostno znani bivši liberalni minister Stremayr, je šel v pokoj. Na Habietineka mesto je prišel bivši finančni minister dr. Steinbach. Nemški listi že več časa hudo kolnejo radi imenovanja Slovana dr. Habietineka prvim sodnikom Avstrije. — Shod poljskih zdravnikov in naravoslovcev, katerega je lani pruska vlada v Poznanju prepovedala, se vrši letos v Krakovem. Ravno tam se vrši letos drugi shod slovenskih časnikarjev.

Druge države. Dne 16. februarja po noči je nanagloma umrl predsednik francoske republike, Feliks Faure. Ob 7. uri zvečer ga je zadela kap, ob 10. uri je umrl. Umrl je med delom. Pogreb je bil dne 23. febr. Dne 18. febr. so poslanci že izvolili novega predsednika. S 483 glasovi proti 270 je bil na mesto predsednika pozvan dosedanji predsednik senata (gosposke zbornice) Loubet. Novi predsednik je rojen v Marsanni 31. jan. 1838. Po svojem poklicu je advokat. Bil je že tudi ministerski predsednik. A razmere o panamskih goljufijah so ga vrgle. Piše se, da je prijatelj židov, in francoski protizidovski listi ga vsled tega hudo napadajo.

Novičar.

Na Koroškem. (Nemštvo v nevarnosti.) „Freie Stimmen“ so zagrešile zadnjič cel dolg članek, ker je neki nemški trgovec celovski objavljajl neko svoje naznanilo tudi v „Miru“. Znano je, koliko denarjev znosijo nemškim celovškim trgovcem ravno Slovenci! Taki trgovci delajo torej le na svojo korist, ako se priporočajo tudi Slovincem. A to je „greh“ v obeh mazačev, ki pišejo imenovani zakotni list! Vidi se, kako je slepa strast tem ljudem zmešala glave. Pametne besede ž njimi sploh ni več mogoče spregovoriti. Slovenci pa iz tega lahko zopet in zopet povzamejo važni nauk: Obracajte se vedno in povsod le do svojih slovenskih trgovcev in obrtnikov! Svoji k svojim!

— (Svojo sestro ustrelil) je na pustno nedeljo 16-letni sin loveca Rautnika v Dolih nad Celovcem. Fant si je bil zoper voljo svojega očeta kupil v Celovcu samokres (revolver). Oče ga mu je vzel in shranil v omari. Omenjeni dan pa je pustil omaro odprto, fant je vzel samokres ter ga hotel pokazati svoji sestri. Vzel ga je pa tako neprevidno v roke, da se je sprožil. Zadel je sestro v prsi, da je obležala takoj mrtva. Nesrečni oče je nato zblaznel.

— (Sejmovi meseca marca.) Dne 8. v Beljaku; 13. v Labudu, Pliberku; 20. v Grebinju, Šmohoru, Spodnjem Dravbergu.

— (Na poštnih pošiljateljah) v odprtih zavitkih ni smelo biti dosedaj nič zapisano. Sedaj pa je zaukazalo trgovinsko ministerstvo, da se sme na vabila, vizitke, časniške izrezke itd. zapisati do pet besedij, ne da bi bilo treba plačati višje poštnine. Na to ugodnost opozarjamo še posebej svoje čitatelje.

— (Deželna hipotečna banka.) Pri žrebanju dne 4. febr. je bilo izžrebanih 20.500 gld. in sicer so zadele sledeče številke: po 1000 gld. št. 42, 56, 110, 185, 190, 287, 295, 403, 436, 476, 507, 530, 539, 616, 749, 816, 818; po 500 gld. št. 32, 72, 188, 192; po 100 gld. št. 6, 39, 44, 52, 161, 169, 272, 315, 318, 340, 378, 412, 513, 614; po 50 gld. št. 18, 39. Dobitki se izplačajo dne 1. avgusta. — Do 1. febr. je dala banka 980 posojil v skupnem znesku 3 milijone 26 tisoč 350 goldinarjev.

— (Dopolnilna volitev) za koroški deželni zbor iz skupine velikega posestva je bila dne 18. febr. Izvoljen je štrassburški župan Gorton, zagrizjen nemški nacjonalec. Dobil je s pooblastili vred 29 glasov. Ta sramoto udeležba je razjezila nacjonalne velikaše, da so v posebnem pismu dali ukor svojim privržencem. Za „strašilo“ so jim „klerikalci“, češ, da bi lahko zmagali ti ob tako slabi udeležbi. Plemenitaši se volitve niso udeležili.

— (Drobiž.) Kanclist c. kr. okr. glavarstva v Šmohoru, Fr. Robar, je imenovan za okrajnega tajnika. — Zoper železnico Sinčavas-Žel. Kapla se je pričelo močno gibanje. Dne 19. febr. je bil pri Miklavcu shod zoper železnico in na Dunaj se odposlje deputacija, ki ugovarja zidanju železnice. — Pri Labudu se je obesil 16-letni pastir Tomaž Urak. — Občina Ukve je imenovala g. okr. glavarja J. Schuster-ja v Beljaku častnim občanom. — Razpisana je do 10. marca služba šolskega voditelja v Železni Kapli.

Na Kranjskem. Požarna bramba v Ljubljani je dne 19. febr. na občnem zboru sklenila, da bode poveljevanje odslej slovensko. S tem je padla zopet jedna nemškutarška trdnjava na Kranjskem. — Na Dunaju je umrl jako nadarjen mladenič, modroslovec Ivan Kunšič. Jedno leto je bil bogoslovec v Celovcu. N. p. v m.! — Državno obrtno

šolo hoče vlada osnovati v Ljubljani. — Novo farno cerkev bodo letos zidali v Šmartnem pri Litiji.

Na Štajerskem. Kakor smo že zadnjič omenili, je vlada razpustila „bauernbund“ znanega barona Rokitanskega zaradi nerednostij in baje tudi poneverjenja. Ta „bund“ ni imel namena pomagati kmetom, marveč je le opravljal posle nemških nacjonalcev in liberalcev. In tega barona Rokitanskega so tudi koroški „bauernbunderji“ klicali na pomoč v boju zoper Slovence. To je zopet pokazalo, kako „prijatelji“ kmetu so „bauernbunderji“. — Katoliška ljudska stranka je sedaj osnovala novo kmetijsko zvezo za Gorenje in Srednje Štajersko. — Samonemske šole v Slovenjem Gradcu, kakor so jo zahtevali tamošnji nemškutarji, ne bo. Nemške sanje je podrlo upravno sodišče, ki je potrdilo, da ima naučno ministerstvo prav, da ne pristupi izločiti Slov. Gradec iz šolskega okraja. V utrakvističnih šolah je zadostno preskrbljeno tudi za vzgojo nemških otrok. — Na Slatini je imelo zadnjo nedeljo tamošnje politično društvo zborovanje, na katerem je govoril tudi deželni poslanec dr. Jurtela. Mnogoštevilni poslušalci so z navdušenjem odobraval poslančev govor, posebno ko je izrekel geslo: „Proč od Gradca!“ Nemce ta klic jako boli. — Stavbeni oder se je pri zidanju nove hiše v Mariboru porušil in usmrtil dva delavca.

Po drugih deželah. Na Dunaju je umrla nadvojvodinja Marija Immaculata, vdova po pokojnem nadvojvodi Karolu Salvatorju avstrijsko-toskanskem. N. p. v m.! — V zrak je zletelo v Hang Tčau skladišče za smodnik. Okolu 3000 oseb je mrtvih. Tri kilometre na okolu so vse vasi razdejane, prebivalci mrtvi.

— Naša kava, katero bi tako težko pogrešali, je v resnici le nekaka „moda“ in dolgoletna navada, katero je prav zanimivo zgodovinsko zasledovati. Kakor znano, so vpeljali po naših deželah Turki „črna pijača“, katero so uživali namesto prepovedanega vina, in preko Pariza in Dunaja se je proti koncu sedemnajstega stoletja razširila počasi kot moda. Toda samo počasi, kajti to varivo ni hotelo dolgo ugajati, spocetka so govorili, da „stresa“. Toda kaj vse ne premore moda; in naposled bi ravno ne bilo obžalovati, da se je svet privadil živce vzburjajočemu pitju kave, ako bi se žalih bog ne pokazale kmalu prav hude posledice. Že sredi prejšnjega stoletja so dokazali znameniti zdravniki, da povzroča bobova kava oslabljenje, živčne in srčne bolezni; in odkar so leta 1820 znašli „kofein“, vedo za trdno, da povzroča te bolezni kavovi strup, ki se nahaja v še tako majhni množini bobove kave. Toda navzlic zdravniškim, dostikrat prav nujnim opominom, se je širila navada vsakdanjega pitja kave vedno bolj, najbolj radi tega, ker se ni mogel že enkrat privajeni okus nadomestiti z nobeno drugo pijačo. To se je zgodilo še-le, in lahko rečemo v splošno blaginjo in v resnični blagoslov za človeštvo, s Kathreiner-Kneippovo sladno kavo, katera se je z največjim uspehom vpeljala. Ta kava ima duh in okus bobove kave, nima pa tistih zdravju škodljivih lastnostij, kakor bobova. Večji del se rabi še sedaj Kathreinerjeva sladna kava kot primes k bobovi kavi, kateri se je more pridejati več ko polovica. Toda tudi sama Kathreiner-Kneippova sladna kava, ako je dobro skuhana, ima izvrsten okus in je ne moremo dosti nujno in toplo priporočiti vsaki družinski mizi. Uporablja naj se pa samo „pristni Kathreiner“ v znanih izvernih zavitkih in čuva naj se pred slabšim ponarejenim blagom, katerega prodajajo „na vago“.

— (Tako je!) K inseratu tvrdke bratje Oelz v Bregencu je pripomniti, da je pridelek omenjenih tovarn pod imenom „pristna Oelcova kava“ zaradi svoje izvrstne kakovosti vreden priporočila in vreden, da zavzema po kuhinjah med kavami prvo mesto.

Društva.

„Naša straža“. Na Koroškem so dalje pristopili kot udje in vplačali:

Ustanovnik: J. Ebner, župnik v Medgorjah, 10 K. Letniki: Janez Vidovic, župnik na Radišah, 4 K; Fr. Mihl, župnik v St. Lipsu, 2 K. Gosp. Franc Muri, deželni poslanec na Jezerskem, je nabral udnino od sledečih gospodov: Karol Hraba, farni oskrbnik 4 K; Franc Muri, dež. posl. in župan 4 K; Ignac Muri, posestnik 4 K; Anselm Muri, posestnik 4 K; Ožbold Roblek, posestnik 4 K; Jurij Šenk, posestnik 4 K; Štefan Rozman, posestnik 3 K; Peter Roblek, posestnik 2 K; Janez Stular, posestnik 2 K; Ferd. Skuber, posestnik 2 K; Fr. Vajsajzen, posestnik 3 K; Janez Anko, posestnik 3 K; Josip Sajovic, posestnik 2 K; K. Kumer, posestnik 2 K; Ant. Tepina, posestnik 2 K; Peter Stular, posestnik 2 K; Jurij Robnik, posestnik 2 K; Matevž Karničar, posestnik 1 K; Blaž Stular, posestnik 1 K; Ignac Černilc, krojaški mojster 1 K; Peter Pirčar 1 K; Andrej Stular, posestnik 1 K; Aleš Nahtigal, posestnik 1 K; Janez Murn, tesar 1 K; Ant. Šenk, krčmar 1 K; Marija Muri, krčmarica 1 K. Dalje so darovali: Ant. Šelnsnik, cestar; Jan. Dobrun, krojač; Martin Dobrun, pilar; Lenart Mave in Jurij Štrn, hlapca, vkup 1 K. G. poslancu Muriju se iskreno zahvaljujemo za njegov trud ter želimo, da najde i drugod prav mnogo posnemalcev!

Podporno društvo za slovenske visokošolce v Gradcu je izdalo prvo letno poročilo. Dohodkov je bilo 1982 gld. 30 kr., stroškov 597 gld. 74 kr. Podpor je razdelilo 522 gld. med 26 dijakov v 97 primerih. Na Koroškem so za društvo darovali: Lambert Einspieler, stolni školastik in drž. poslanec, 5 gld.; Slovenski klub 15 gld.; dr. Alojzij Kraut, odvetnik, 3 gld.; Anton Svetina, c. kr. notar v Pliberku, 5 gld. Denar naj se pošilja društvenemu blagajniku g. Franc. Zelezingerju, c. kr. gimn. prof., Gradec, Zinzendorfstrasse 32.

Vabila.

— Hranilnica in posojilnica v Glinjah ima svoj letni občni zbor v nedeljo dne 12. marca t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni Lovro Zablachana na Trati, s sledečim vspo-

redom: 1. Poročilo o delovanju posojilnice l. 1898. 2. Odobrenje računa. 3. Razdelitev čistega dobička. 4. Volitev odbora. 5. Razni nasveti. — K obilni udeležbi najljubšeje vabi vse zadruznike

Hranilnica in posojilnica v Št. Janžu v Rožni dolini bo imela svoj letni občni zbor dne 5. sušca 1899 ob 3. uri popoldne v gostilnici „pri Činkoven“ v Št. Janžu s sledečim dnevnim redom: 1. Računsko poročilo. 2. Odobritev računa za leto 1898. 3. Razdelitev čistega dobička. 4. Volitev odbora. 5. Razni nasveti in predlogi. K prav obilni udeležbi prijazno vabi vse družnike **načelnikstvo.**

— **Hranilnica in posojilnica v Ziljski Bistrici** ima svoj letni občni zbor v nedeljo dne 12. sušca t. l. ob 2. uri popoldne v farovžu na Ziljski Bistrici s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo tajnikovo. 2. Odobrenje računa in razdelitev čistega dobička. 3. Volitev načelnikstva. 4. Razni nasveti. Vse zadruznike prijazno vabi **načelnikstvo.**

Dražbe.

(Kratice: vl. št. = vložna številka; d. ob. = davčna občina.)

Sodišče Celovec. Dne 6. apr. ob 10. uri, izba št. 85. Ruterjevo posestvo S. Presla v Imovcu, d. ob. Golšovo, vl. št. 25. (3880 gld.)

Dne 2. marca ob 10. uri, izba št. 85. Ruševo posestvo Val. Zuschlag-a v Šmartnu pri Celovcu, d. ob. Šmarten, vl. št. 50. (6191 gld.)

Sodišče Borovlje. Dne 20. marca ob 11. uri, posestvo A. Pošingerja, p. d. Straha, vl. št. 22, d. ob. Ljubelj. (3000 gld.)

Sodišče Šmohor. Dne 5. apr. ob 10. uri Birt-ovo posestvo v Grünburgu, d. o. Moše, vl. št. 113. (1483 gld.)

Sodišče Velikovec. Na dan 11. marca določena dražba Pušnikovega posestva v Tinjah se je ustavila.

Tržne cene v Celovcu
dne 23. februarja.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	6	05	7	56
rž	5	07	6	34
ječmen	4	10	5	12
oves	2	40	3	—
hejda	3	74	4	67
tursica (sirk)	3	58	4	52
pšeno (kaša)	7	20	9	—
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	1	20	1	95
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 25 kr. do 2 gld. 50 kr., kisló 1 gld. 75 kr. do 2 gld. 10 kr., slama po 1 gld. 65 kr. do 1 gld. 80 kr. meterski cent (100 kil). **Frišen speh** je po 64 kr. do 70 kr. kila maslo in puter po 90 kr. do 1 gld. 20 kr. — Vprežne vole plačujejo mesarji po 122 do 148 gld.

Naznanila.

Oklic.

Štev. 7 / 99
1

Gradišnikovo posestvo Martina Ladinika v Kneži ter živa in mrtva premičnina prodala se bode prostovoljno na licu mesta pri jedni edini dražbi **dne 16. marca 1899. l.**

ob 11. uri predpoludne.

Posestvo je zaokroženo (arondirano), tudi za pašo pripravno, meri 43 ha, 09 a 48 m² in se bode za 5500 gld. izklicalo.

C. kr. okrajno sodišče v Velikovcu, oddelek I.
dne 10. marca 1899.

Pramberger.

Tiskarna družbe sv. Mohorja se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisemnih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

A. J. Wozounig v Pliberku

priporoča za Velikonoč

smodnik za topiče

posebno močne vrste. Ako se kupi večja množina, pošilja se voznine prosto do vseh železniških postaj na Koroškem. — Dalje priporoča **najfinejšo kavo** in sicer 5 kil šte. 1. po 5 gld. 50 kr.; 5 kil šte. 2. po 6 gld.; 5 kil šte. 3. po 7 gld. poštnine prosto in vabi, da se za poskušnjo naroči.

Prodá se kmetija,

ki ima 40 oralov svetá, hiša je v dobrem stanju, hlev na novo pozidan in obokan, gozd deloma s starim, daloma z mladim lesom dobro zaraščen. Več se izvé pri gospodu županu na Žihpoljah.

Citraši dobé 4 komade za citre in cenik zastonj pri **J. Neukirchner,** Görkau. Češko.

Mlinarskega učenca,

čvrstega in poštenega dečka, sprejme takoj **Anton Rotar,** mlinar v Illovljah, pošta Vetrinj pri Celovcu.

Malo posestvo se dá v najem v Svetnivasi v Rožni dolini. Več pové Lovrenc Sablatnig v Št. Rupertu pri Celovcu, šte. 70.

Lepa, dvonadstropna hiša,

nova, moderno, dobro in proti požaru varno zidana, brez dolgov, še 12 let davkov prosta, z vso ugodnostjo uravnana, krasen razgled, za zasebnike pa tudi za vsakega obrtnika ali kupčevalca pripravna, na glavnem trgu jako lepo in zdravo ležečega mesteca, kjer se po ceni živi in ki je priljubljeno letovišče ter leži blizu železnice, se iz proste roke in po ceni **prodá.** Ponudbe sprejema upravništvo našega lista pod znamko „Čedno in priročno“.

E. ZBITEK

podobar v Novosadu pri Olomucu na Moravskem izdeluje steklene mozaike, sv. grobove, Lurške jame, altarje za procesije sv. Rešnjega Telesa itd. Njegovi izdelki so bili pohvaljeni od sv. Očeta papeža Leona XIII. Tudi ima priznalna pisma iz Petrograda, Carigrada itd. **Ceniki se pošiljajo zastonj.**

Svarilo!

Gosp. **Albin Josip Megušar,** rojen v Tržiču na Gorenjskem, ima od mene legalizirano pooblastilo, katero s tem prekličem in kot **neveljavno objavim.** Imenovani torej ni opravičen, za mojo tvrdko sprejemati naročila ali denar. Ako bi to storil, je izročiti gosposki.

V Pragi, dne 1. januarja 1899.

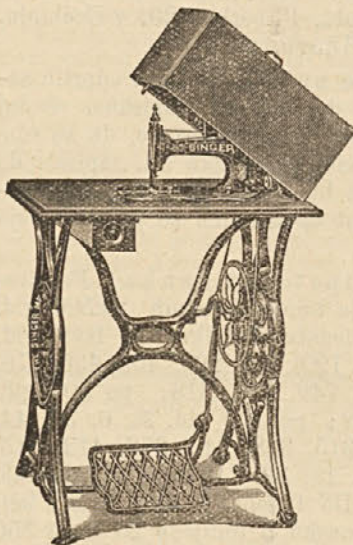
Karol Filip Pollak,
tovarna za esence.

Oženjen orglar in cerkovnik,

z dobrimi spričevali, išče službe, oboje skupaj ali posamezno, ker razume rokodelstvo. Naslov se izvé pri upravništvu „Mira“.

Matija Planko

v Celovcu, Salmstrasse št. 6.

priporoča svojo veliko zalogo

šivalnih strojev

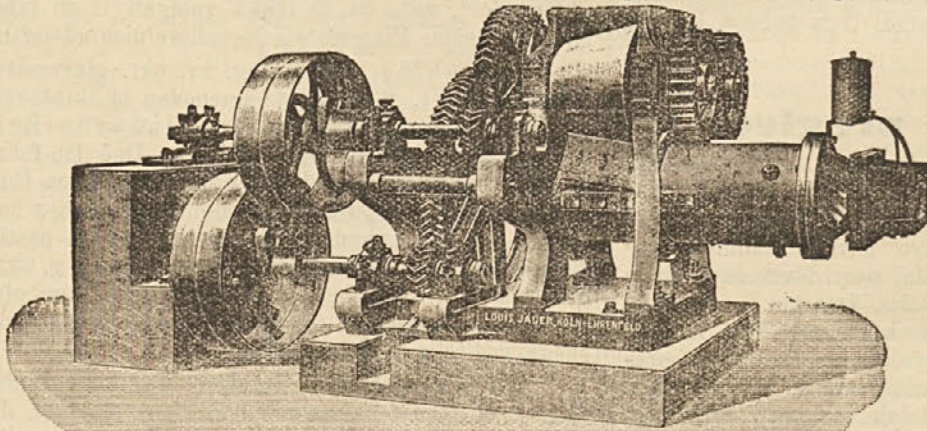
najboljših vrst črevljarjem, krojačem in šiviljam po najnižjih cenah ter je prodaja tudi na obroke. — Dalje ima v zalogi vedno na izbiro

železne blagajnice raznih velikostij, varne proti oguju in tatovom. — V svoji delavnici popravlja po nizki ceni vsakovrstne šivalne stroje in kolesa.

Louis Jäger v Kolin-Ehrenfeld-u,

tovarna strojev za opekarne,

podružnica in tehničen urad: **Praga, Kralj. Vinohrady, Žižkove ulice, 10 n.**

opekarn na par vsake velikosti, tudi za zemljo, ki se najtežje obdeluje. Pošilja tudi načrte za opekarne dobrega sestava z ali brez prostora nad pečjo, železne dele za okrogle peči itd.

Cenike in spričevala o izpeljanih napravah zastonj.

Kovačnica,

v dobrem stanju in na prav dobrem mestu, se dá pod prav ugodnimi pogoji s poljem ali brez polja v najem. Več pové lastnik **Valentin Logar** v Globasnici na Koroškem.

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, od koder se tudi posamezni kosi z obratno pošto razpošiljajo, ako se naroča po pošti.

Pogled mestnega trga in lekarné Ubald pl. Trnkóczy-ja v Ljubljani.

Ubald pl. Trnkóczy,

lekar pri rotovžu v Ljubljani, priporoča sledeča zdravila:

Dr. pl. Trnkóczy-ja

želodečne

kapljice. Dobro sredstvo za želodec. — 1 steklenica 20 kr., 12 steklenic 2 gld.

Dr. pl. Trnkóczy-ja

kroglice

odvajalne (čistilne), čistijo želodec. — Škatlja 21 kr., 6 škatljic 1 gld. 5 kr.

Pocukrane kroglice, 1 škatlja 40 kr., 3 škatlje 1 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

prsni, pljučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, sestavljen z lahko raztvorljivim vapnenim železom, utiša kašelj, raztvorja sliz, ublažuje bol in kašelj, vzbuja slast do jedi in tvori kri. — 1 steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

protinski

ali drgnilni cvet (udov cvet, Gichtgeist) je kot bol utešujoče, ublažujoče drgnenje za križ, roke in noge, kot zopet poživljuje drgnenje po dolgi hoji in težkem delu itd. priporočljiv. — 1 steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

kurja očesa,

tinktura za izkušeno sredstvo zoper boleča kurja očesa, bradavice, otrpnenje kože, žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da se samo le s priloženim čopičem bolni del namaže. — Steklenica po 40 kr., 6 steklenic 1 gld. 75 kr.

Varstvena znamka.